

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРАНСПОРТА И СЪОБЩЕНИЯТА
ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ
ПРОУЧВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА РЕКА ДУНАВ

ОТЧЕТ

ЗА ДЕЙНОСТТА НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ
„ПРОУЧВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА РЕКА
ДУНАВ“ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

ФЕВРУАРИ 2024
РУСЕ

I. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ТРАНСПОРТА

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ "ПРОУЧВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА РЕКА ДУНАВ" е администрация към министъра на транспорта и съобщенията, и изпълнява дейности и функции в съответствие с вътрешното и международното право за осъществяване на международни задължения на Република България по обслужването, проучването и поддържането на условията за корабоплаване по река Дунав за осигуряване безопасността на корабоплаването в българския участък от реката.

Ангажиментите на Република България по поддържане на корабоплавателния път по р. Дунав са определени в Конвенция за режима на корабоплаването по Дунава (т.нар. Белградска конвенция от 1948 г.), както и в подписаното през 1955 г. Споразумение между правителството на Народна Република България и правителството на Румънската Народна Република относно поддържането и подобряването на фарватера в българо-румънския участък на р. Дунав.

През 2023 г. основните приоритети в дейността на Агенцията са свързани с осигуряване условия за безопасно корабоплаване в българския участък на реката, поддържане, модернизация и изграждане на транспортната инфраструктура, подобряване управлението и успешното финализиране на проекти, финансирани със средства на Европейския съюз.

Дейностите, свързани с проучване и поддържане на корабоплавателния път се разделят в следните направления:

- проучване на хидроложкия режим на реката в българския участък, събиране и анализ на информация за хидроморфоложките промени в речното русло, събиране, анализ и публикуване на информация за водните нива, респ. водни количества, събиране и разпространение на метеорологична информация, щормови предупреждения, хидрографски измервания, предоставяне на необходимата информация за БУЛРИС /Българска речна информационна система и др.;

- поддържане на корабоплавателния път - дейности по определяне (на база хидрографски измервания), обозначаване (посредством плаващи и брегови знаци, фарове и др.) и поддържане габаритите на корабоплавателния път (напр. драгажни работи).

- осъществяване мониторинг и извършване на изследователска дейност в областта на хидроложките и хидрографни проучвания със специализирана техника.

Това е сложна и многостранна дейност, която изисква спазване на редица нормативни актове, специализирана материална база, отлично подготвени специалисти.

Агенцията е обвързана и взема активно участие в изпълнението на редица международни програми и проекти в областта на транспорта по вътрешните водни пътища на Европа (Дунавска стратегия, приоритетна ос 1А, ПТС, Финансов инструмент „Свързана Европа”- CEF, GIS Forum Danube и др.)

Агенцията е активен участник и в работата на Смесената българо-румънска комисия за р. Дунав, в Смесената техническа комисия за проверка на техническото състояние на моста над река Дунав между Русе и Гюргево и хидравличния режим в зоната на моста, в Съвместната българо-румънска техническа комисия за състоянието на моста на река Дунав при Видин - Калафат и водния режим на реката в района на съоръжението, в ГИС Форум за река Дунав, Дунавската комисия в Будапеща.

Поради юридическата си самостоятелност ИАППД е равноправен и пълноценен партньор на останалите администрации в дунавските страни, като съвместно развиват и споделят обща визия за координирано използване на потенциала на р. Дунав на международно ниво.

Именно чрез постигане на такъв единен европейски модел на управление по протежението на целия Дунав ще се гарантира ефективното използване капацитета на реката и удовлетворяване на потребителското търсене чрез предоставяне на качествени услуги.

II. ЦЕЛИ 2023 ГОДИНА

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ НА АГЕНЦИЯТА ПРЕЗ 2023 ГОДИНА:

1. Значително подобряване на състоянието на корабоплавателния път и бреговата инфраструктура по река Дунав и плавателните ѝ притоци, потвърдено от ползвателите на водния път чрез ежегодно проучване;
2. Подобряване на транспортната свързаност и достъпност;
3. Подобряване и развитие на трансграничните връзки;
4. Осигуряване на актуални информационни услуги онлайн за корабоплавателния път в дунавския регион;
5. Повишаване на ефективността и конкурентоспособността на транспортния сектор.

ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА:

В направление хидрология и хидрометеорология:

1. Измерване на водни количества при основните хидрометрични профили;
2. Измерване на водни стоежи;
3. Измерване на скорости на водното течение и водни количества в ръкави на острови и др.;
4. Измерване на скорости на водното течение в района на моста Русе - Гюргево и моста Видин-Калафат;
5. Хидрографски проучвания на критичните за корабоплаване райони, на потънали съдове, котвени стоянки, мостове и др. хидротехнически съоръжения, кариери за изземване на наносни отложения, островни канали и естествени зимни убежища;
6. Картографско заснемане на очертанията на брегове, острови и хидротехнически съоръжения в българския участък на река Дунав;
7. Вземане на дънни проби за зърнометрия от критични участъци;
8. Изработка на проекти за изпълнение на драгаж за подобряване на условията за корабоплаване по фарватера на река Дунав от ркм 610 до ркм 374.100;
9. Издаване и разпространяване на хидрологични прогнози - двудневни и седмични;
10. Издаване и разпространяване на хидрологичен и навигационен бюлетин;
11. Щормови оповестявания и предупреждения;
12. Подобряване на информацията, представена в електронните навигационни карти (ЕНК);
13. Извършване и разпространяване на метеорологични наблюдения;

В направление поддържане на корабоплавателния път:

1. Изпълнение на поддържащо драгиране в критични за корабоплаването участъци;
2. Поддържане и обезпечаване габаритите на корабоплавателния път;
3. Измерване на дълбочини и направа на актуални водни снимки на критичните участъци между Силистра и Сомовит;
4. Извършване на корекции по фарватера;
5. Публикуване в реално време на интернет страницата на Агенцията на актуални водни снимки на критичните участъци (речни прагове) между Силистра и Сомовит;
6. Своевременно известяване на корабоплавателите за състоянието на навигационно-пътевата обстановка (НПО) за всички изменения, вида и разположението на знаците чрез изготвяне на Известия за промяна на НПО и НПО бюлетин и публикуването им на интернет страницата на Агенцията.

В направление изпълнение на проекти и международно сътрудничество:

1. Изготвяне на техническа спецификация за WAMOS 2.0;
2. Провеждане на процедура по ОВОС и ОС за Natura 2000 зоните, подготовка на инвестиционен проект, създаване на съвместна с румънската страна структура за управление на инвестиционния проект, подготовка на тръжна документация за избор на изпълнител на СМР по Проект FAST Danube;
3. Провеждане на процедура по възлагане на обществена поръчка с предмет - проектантска услуга за изготвяне на инвестиционен проект за ремонт на кейова стена.

III. ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ

1. Изпълнение на оперативните цели, заложи в годишния план за дейността на ИАПД

1.1. Поддържане на условията за корабоплаване в българския участък на река Дунав

С цел поддържане на сигурен корабоплавателен път в българския участък на реката, ИАПД извършва необходимите измервания и проучвания, определя, обозначава и поддържа габаритите на корабоплавателния път в българския участък на река Дунав, поддържа бреговата сигнализация между устието на р. Тимок и Силистра; поставя и възстановява съответните плаващи и брегови знаци (шамандури, километрични знаци, брегови фарове и редица други знаци, предвидени в „Инструкция за разстановка на знаците за навигационно пътевата обстановка на р. Дунав” на Дунавската комисия).

В условията на Долен Дунав (в който попада и общия българо-румънски участък) е възможно водните нива да се колебаят до 8 метра (във височина) в рамките на една година.

Общият българо-румънски участък (ркм 845.650-ркм 374.100) с дължина 471.55 км се характеризира с много на брой критични за корабоплаването участъци, в които при определени водни количества се наблюдават дълбочини (появяват се прагове) по-малки от препоръчителните и това ограничава корабоплаването.

Една от основните причини за появата на праговете е бързо понижаване на протичащите водни количества и недостатъчна трайност на средни води, като наличието на продължителни високи води повишава котите на дъното на реката. Липсата на достатъчно продължителни средни (руслообразуващи) води, т.е. рязкото преминаване от високи води към ниски води не дава възможност на реката да възстанови нормалното си дъно, каквото би било при плавно достигане на ниски води.

Друг фактор, който влияе на дълбочините в корабоплавателната част на реката, е преноса на седименти. След построяване на хидротехническите комплекси „Железни врата“ количеството на наносния оток се намали 40-50%, което води до засилване на ерозионните процеси и намаляване дълбочините в корабоплавателния път.

През 2023 година най-критичен за корабоплаването беше участъка в района на остров Вардим (ркм 547.000 – 545.000), като броя дни с дълбочина ≤ 25 дм бе 51. Ширината на фарватера достигна до 60 м., а дълбочината 19 дм. Друг праг, особено затрудняващ корабоплаването, беше този на остров Белене (ркм 565.000 – ркм 563.000), като броя дни с дълбочина ≤ 25 дм бе 43, а ширината на фарватера достигна до 90 м при дълбочина 18 дм.

В района на о-в Белене реката е разделена на две от остров Белене, като фарватерът преминава на север от острова, а вторичния канал преминава на юг от острова. Северният канал има много мобилни пясъчни натрупвания и при ниски водни стоежи навигационният канал е широк само 40-60 м. В този участък са идентифицирани следните проблеми:

- ✓ Широкият и разделени канали и свързаните с тях по-ниски скорости водят до натрупване на седименти;
- ✓ Ограничена е ширината за навигация при ниски водни стоежи;
- ✓ Дълбочината и ширината на канала при ниски водни стоежи не са оптимални за навигация;
- ✓ Дълбочината на водата е по-малка от 2,5 м средно за 80-120 дни в годината;
- ✓ При ниски водни количества (<3,000 сек) основният фарватер достига до 60 м широчина и 1,4 м дълбочина.

Проблеми създаваха и участъците в районите на остров Голяма Бързина (ркм 576.000 – 573.000), остров Батин (ркм 523.000 – 520.000), остров Бръшлян (ркм 457.000 – 455.000), района на Попина (ркм 407.000 – 405.000), района на остров Ветрен (ркм 394.000 – ркм 390.000) и района на остров Чайка (ркм 385.000 – ркм 382.000).

След анализ на данните става ясно, че българският участък от р. Дунав е най-тежкият участък, поради много фактори, както и поради специфичната хидроложка обстановка през последните години.

година	2023			
	I	II	III	IV
ркм 386-382	0	0	6	29
ркм 395-390	0	0	6	32
ркм 401-399	0	0	0	12
ркм 408-404	0	0	0	22
ркм 414-412	0	0	0	22
ркм 424-420	0	0	0	21
ркм 428-425	0	0	0	14
ркм 458-455	0	0	10	30
ркм 476-472	0	0	0	19

ркм 528-523	0	0	9	27
ркм 537-530	0	0	0	22
ркм 541-537	0	0	0	0
ркм 546-541	0	0	10	26
ркм 548-546	0	0	19	32
ркм 563-560	0	0	0	0
ркм 565-563	0	0	13	30
ркм 576-573	0	0	11	30
ркм 586-584	0	0	5	30
ркм 610-608	0	0	9	32

Табл. 1 Дни с дълбочина на критичните участъци ≤ 25 дм

Трайно се промени траекторията на фарватера при следните критични участъци:

- ркм 531.000 – ркм 528.000 от 24.01.2023;
- ркм 395.000 – ркм 392.000 от 15.02.2023;
- ркм 463.000 – ркм 460.000 от 07.03.2023;
- ркм 458.000 – ркм 455.000 от 07.03.2023;
- ркм 407.000 – ркм 404.000 от 08.03.2023;
- ркм 530.000 – ркм 527.000 от 14.03.2023;
- ркм 423.000 – ркм 421.000 от 21.03.2023;
- ркм 544.000 – ркм 542.000 от 06.04.2023;
- ркм 423.000 – ркм 421.000 от 18.05.2023;
- ркм 565.000 – ркм 563.000 от 31.05.2023;
- ркм 525.000 – ркм 522.000 от 06.07.2023;
- ркм 547.000 – ркм 545.000 от 07.07.2023;
- ркм 387.000 – ркм 385.000 от 27.09.2023;
- ркм 545.000 – ркм 543.000 от 14.12.2023.

Промените в траекторията на фарватера значително подобриха условията за корабоплаване в критичните участъци.

През отчетния период ИАПД извърши следните дейности за да осигури безопасността и сигурността на корабоплаването по река Дунав:

- За осигуряването на действаща навигационно-пътева обстановка (НПО) в българския участък на река Дунав се поддържат 15 бр. брегови фарове и 1 знак В.1, 121 бр. плаващи несветещи буйове и 35 бр. светещи буйове, 4 бр. вежи и 734 (включително и километричните) брегови знаци]

- Ежедневно се осигуряваше оперативна информация за габаритите на корабоплавателния път, като информацията от извършените измервания се обработваше своевременно и се публикуваше на сайта на Агенцията. Основната оперативна работа по осигуряване на безопасността и сигурността на корабоплаването, както и проучвания на състоянието на речното легло и протичащите процеси беше извършена от м/к „Осъм“ - 39 плавания.

М/к „Дунав 1“ и моторен катер Рс 2070 извършиха плавания с цел хидрографни измервания, както следва:

- м/к „Дунав 1“ извърши общо 13 плавания (5 плавания в района Русе – Силистра – Русе и 8 плавания в района Русе – Сомовит – Русе),
- катер Рс 2070 – 11 плавания (2 плавания в района Русе – Силистра – Русе и 9 плавания в района Русе – Сомовит – Русе).

Извършени бяха 109 корекции на корабоплавателния път с общо 496 демонтирани и 495 монтирани знаци, 294 плаващи навигационни знаци бяха почистени. Възстановени на позицията си бяха 113 бр. плаващи навигационни знаци. Направени са водни снимки на рисковите за корабоплаване участъци, като през годината бяха извършени 152 измервания на корабоплавателния път.

Осигуряване на оперативна информация за габаритите на корабоплавателния път:

- същата се публикуваше ежедневно в сайта на Агенцията www.appd-bg.org в реално време;
- своевременно се известяваха корабоплавателите за състоянието на навигационно-пътевата обстановка за всички изменения на вида и разположението на знаците – издадени 72 броя известия до корабоводителите;
- поддържа се актуална информация в сайта на ИАППД за 25 участъка с повишен риск за корабоплаването;
- направени са 152 водни снимки на критични участъци от ркм 610.00 до ркм 374.00;
- през отчетния период са извършени дейности по поддържане на електронните навигационни карти, както и по подобряване на информацията в тях, в т.ч.: подготовка и разработване и обновяване на батиметрична/дълбочинна информация за всички критични и важни участъци, подобряване на информацията за корабните места и пристанищата, актуализиране на РИС индекс - разработване на стандарт 3000, разработване на нови снимкови и информационни файлове като допълнение на ЕНК в помощ на корабоводителите. Регулярно се обработва информация относно критичните участъци и корекциите на плавателния път, изготвят се „снимки“ на критичните участъци. Към момента ИАППД е разработила версия 2.3 на ЕНК, която е достъпна на портала на агенцията, на портала за река Дунав – FIS Portal, както и на D4D инфраструктурата и на сайта на Европейската комисия. Работи се по новата версия 2.4. Критичните участъци са кодирани в картата по изискванията, разработени съвместно с останалите администрации, отговорни за поддържането на плавателния път на р. Дунав, в рамките на проект Danube STREAM. ЕНК е актуализирана 16 пъти, като са актуализирани данни за 25 участъка;
- Издаване на бюлетин за навигационно-пътевата обстановка, известия до корабоплавателите и ежедневно излъчване на “Хидрометеорологичен бюлетин” – бяха издадени 365 хидрометеорологични бюлетина с актуална информация за фарватера и хидрометеорологичната обстановка, 109 бр. Бюлетин за НПО.

Във връзка със задълженията на Агенцията за осигуряване на навигационно-пътевата обстановка чрез извършване дъноудълбочителни, водолазни, трални и съдоподемни дейности за поддържане на корабоплавателния път в общия българо-румънски участък от река Дунав,

съгласно Конвенцията за режима на корабоплаване по река Дунав от 1948 г., Споразумението между правителството на Република България и Румъния относно поддържането и подобряването на фарватера в българо-румънския участък на р. Дунав от 1956 г., Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България и Устройствения правилник на ИАППД, съобразено със становище по уведомление за „Годишен план за 2023 г. на българо-румънската комисия за поддържане и подобряване на фарватера на река Дунав“ от Министъра на околната среда и водите с изх. № 12-00-350/30.12.2022 г. са извършени следните драгажни дейности:

1. От 08.06.2023 г. до 30.06.2023 г. ИАППД извърши драгажни дейности с плаващо съоръжение д/ка „Янтра“ в района на критичен участък при остров Батин между km 524.300 – km 523.900. Издрагирани бяха 16 209 m³ наносни отложения. Драматично се промени траекторията на корабоплавателния път. Постигна се минимална ширина от 130 м и минимални дълбочини 2.50 м под НКРН.

2. От 21.07.2023 г. до 28.07.2023 г. е извършено текущо драгиране от външен изпълнител в критичния участък при остров Белене от км 565.000 до км 564.500 на река Дунав. Издрагирани са 65 493 m³ наносни отложения. Постигната е минимална ширина на фарватера от 150 м и минимални дълбочини от 35 дм при НКРН.

3. От 01.08.2023 г. до 10.08.2023 г. е извършено текущо драгиране от външен изпълнител в критичния участък при остров Вардим от км 544.500 до км 543.200 на река Дунав. Издрагирани са 77 938 m³ наносни отложения. Постигната е минимална ширина на фарватера от 130 м и минимални дълбочини от 25 дм при НКРН.

4. ИАППД извърши е драгаж с плаващо съоръжение д/ка „Янтра“ в района на критичен участък при остров Батин на км 531 от 07.09.2023 г. – 28.09.2023 г. Издрагирани са 4424 m³.

5. От 26.09.2023 г. до 02.10.2023 г. е извършено текущо драгиране от външен изпълнител в критичния участък при остров Вардим от км 544.500 до км 543.200 на река Дунав. Издрагирани са: Зона 1 - 35 013, Зона 2 - 24 477 - Общо: 59 490 m³.

6. От 03.10.2023 г. до 09.10.2023 г. ИАППД завърши драгажните работи в зоната за драгаж в района на критичен участък при остров Белене между км 564.500 – км 563.100 на река Дунав. Издрагирани са 40 712 m³

7. От 16.10.2023 г. до 24.10.2023 г. ИАППД извърши драгажни дейности в района на о-в Ветрен от км 393.500 до км 392.800 с издрагирано количество 25083 m³.

8. От 08.11.2023 г. до 06.12.2023 г. ИАППД извърши драгажни дейности на подходящ канал към зимовник ИАППД от км 490.950 до км 490.000 с издрагирано количество 31553 m³.

Общо количество с наета техника: 268 716 m³

Общо количество със собствени средства: 52 186 m³

След извършване на хидрографски измервания са констатирани следните резултати на местата за драгиране:

- достигнати дълбочини над 3m към НКРН (LNWL);
- ширина на фарватера – повече от 150 m;
- по-голямата част от траекторията на фарватера беше удълбочена с над 100 cm и се достигнаха дълбочини над 3 m към НКРН;
- радиус на кривата в завоите – 1000 m и повече.

В резултат на тези мерки се постигна възстановяване на проектни дълбочини по фарватера в тези участъци съгласно препоръките на Дунавската комисия, които гарантират безпрепятствено движение на корабите.

1.2. Проучване на условията за корабоплаване в българския участък на р. Дунав

С м/к „Дунав 1“, м/к „Осъм“ и Катер РС 2070 бяха извършени хидрографски измервания в критичните за корабоплаването участъци, както следва:

- с еднолъчев ехолот 165 обекта;
- с многолъчев ехолот 68 обекта с обща площ **86 968 060** м².

Хидрографските снимки на критичните участъци са обработени и публикувани своевременно на сайта на агенцията, международния портал WAMOS и на Danube FIS Portal. Цялата информация е качена на националната система WAMS.

- Издадени и ежедневно публикувани са 365 бр. двудневни и 365 бр. седмични прогнози за водните нива за хидрометеорологични станции Оряхово, Никопол, Свищов, Русе и Силистра;
- Извършени метеорологични наблюдения – 24 090 бр.;
- Измерени водни стоежи – 3 650 бр. В сайта на Агенцията www.appd-bg.org се наблюдава в реално време ходовата крива на водните нива;
- Щормови оповестявания – 1 070 бр.

1.3. Проведен мониторинг за българския участък на река Дунав:

В изпълнение на задълженията си по чл. 171, ал. 9 от Закона за водите Изпълнителна агенция "Проучване и поддържане на река Дунав" извърши мониторинг на количеството на водите на река Дунав за 2023 г., който включва: поддържане и развиване мрежата за мониторинг; поддържане база данни за река Дунав; обработване и контролиране на информацията, изчисляване на водни и наносни количества и разработване оперативно хидроложки прогнози; изучаване хидроморфоложкия и хидроложкия режим на река Дунав; създаване на специализирани бази данни и карти за река Дунав. Направени са измервания на водни количества, скорости и посока на речното течение с доплерова технология – общо 54 броя профили на обекти Русе, Лом, Ново село, Свищов, Вардим, Никопол, Оряхово, Видин, Тутракан, Силистра.

От хидроложка гледна точка 2023 г. може да се приеме за нормална, без особени отклонения от характерните средномногогодишни норми. Средногодишното водно количество е близко до средномногогодишните. Има нормална сезонност. Характеризира се с пролетно пълноводие през май, юни и маловодие през септември, октомври. Поради рязкото спадане на водното ниво от 574 cm на 21.06 до 116 cm на 29.07 и невъзможността на речното корито да се самопромие за толкова кратко време, в най-критичните за корабоплаване участъци на 20.07.2023 г. са регистрирани дълбочини на части от фарватера от 25 dm при ниво 128 cm на водочетна рейка град Свищов с НКРН 68 cm. След 21.09.2023 г. отново са регистрирани дълбочини от 25 dm при водно ниво при Свищов 78 cm.

Брой дни под НКРН за 2023 г. са 29 бр. при Свищов, 38 при Русе и 44 при Силистра. Най-ниският воден стоеж за станция Русе -36 cm е регистриран на 19-20.10.2023 г., а при станция Свищов 8 cm е регистриран на 19-19.10.2023 г. Най-високото ниво е отчетено при Свищов 578 cm на 01.06.2023 г., при Русе 597 cm на 01.06.2023 г.

Горесцитираните показатели се отчитат за всяка хидрометрична станция в българския участък на река Дунав.

2. Разрешителен режим по Закона за водите

В изпълнение на чл. 52, ал. 1, т. 2 от Закона за водите, изпълнителният директор на Изпълнителна агенция „Проучване и поддържане на река Дунав“ (ИАПД) издава разрешителни за ползване на воден обект за изземване на наносни отложения от река Дунав.

Съгласно чл. 57, ал. 3 от Закона за водите „Разрешителните за ползване на воден обект за изземване на наносни отложения се издават за срок не по-дълъг от срока на действателността към датата на издаване на разрешителното план за управление на речния басейн.“

Към 31.12.2023 г. има издадени и действащи 33 бр. разрешителни за ползване на повърхностен воден обект - река Дунав с цел изземване на наносни отложения, чийто срок изтича с края на действие на Плана за управление на речните басейни – Дунавски район 2016-2021 г. (действащ до приемане на новия ПУРБ 2022-2027, съгл. чл. 159, ал. 3 от ЗВ)

През 2023 година в ИАППД е издадено 1 разрешително за ползване на воден обект с цел изземване на наносни отложения от река Дунав и са изменени параметрите на 2 бр. разрешителни.

В изпълнение на контролните функции на изпълнителния директор на Агенцията относно изпълнението на условията в разрешителните за ползване на воден обект за изземване на наносни отложения от река Дунав (чл. 190, ал. 5 от Закона за водите) през 2023 година са извършени 22 проверки за нерегламентирано изземване на наносни отложения от река Дунав.

Няма констатирани нарушения.

IV. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИ И МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ

1. Управление и реализация на проекти

1.1. Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014-2020

➤ Проект за доставка на хидрографско оборудване

Проектът се изпълнява в периода 01.02.2023 – 31.12.2023 г., като основната дейност е доставката на специализирано проучвателно оборудване, придобито след провеждане на открита процедура на обществена поръчка по реда на ЗОП и ППЗОП. Договорът с избрания изпълнител е сключен на 29.05.2023 г., като приемо-предавателният протокол е подписан в срока на договора след доставка на оборудването и преминато обучение на служителите на 18.08.2023 г., съгласно условията на техническата спецификация.

Проектът се реализира успешно чрез изпълнение на три дейности:

Дейност № 1: Подготовка и управление на проекта, мониторинг на изпълнението и отчитане;

Дейност № 2: Информация и комуникация;

Дейност № 3: Доставка на оборудване за извършване на хидрографски дейности.

По време на проекта са подготвени и публикувани в ИСУН 2020 едно авансово, две междинни и едно окончателно искане за плащане от екипа по проекта, като всички разходи са верифицирани по правилата на Процедурния наръчник по програмата.

Проведени са всички мерки по изпълнение на мерките за информация и комуникация, като са доставени и всички рекламни материали.

На 17.11.2023 г. е проведена финална проверка на място от УО по ОПТТИ 2014-2020 в гр. Русе във връзка с приключване на проекта и отчитане на дейности и индикатори.

1.2. Финансов инструмент „Свързаност на Европа”- СЕФ

➤ **Проект: „FAST Danube - Техническа помощ за ревизиране и допълване на предпроектното проучване за подобряване на корабоплаването в общия българо-румънски участък на р. Дунав“**

Целта на проекта е изготвяне на предпроектно проучване, целящо определяне на настоящото състояние на общия българо-румънски участък от р. Дунав и планиране на инженерни мерки за подобряване на условията за корабоплаване.

Към момента по проекта е извършено следното:

- Проведени са две мащабни полеви кампании за обследване на реката, които включват извършване на топографски, хидроложки, хидрографни и седиментни проучвания, и геоложки проучвания на двата бряга по време на първата кампания;
- Разработени са по няколко алтернативни сценария за всеки критичен участък и са предложени инженерни мерки за преодоляването на критичните участъци;
- Предложените инженерни мерки са тествани с помощта на математически модели, като за целия българо-румънски участък на реката е разработен 1D модел, а за критичните зони е разработен 2D модел, като същите се оценяват с помощта на мултикритериален анализ по няколко критерия: - технически /морфологичен, икономически (финансов), екологичен и социален, като за всяка критична точка са избрани двата най-благоприятни варианта;
- Изготвено е задание за обхвата и съдържанието на доклада по ОВОС за инвестиционното предложение (обява). В момента се извършват допълнителни консултации по заданието и се събира необходимата информация за разработване на доклада по ОВОС, в който ще се разгледат избраните два варианта за всеки критичен участък плюс оценка на нулева алтернатива. В процес на разработване са Доклада по ОВОС и ОС, както и оценката на водното тяло съгласно изискванията на Рамковата директива за водите;
- Извършено е геотехническо проучване с плавателна техника, като са взети седиментни проби от коритото на реката и е направен химичен анализ на пробите. Резултатите от проучването ще бъдат включени в документите по проекта и доклада по ОВОС.

Подадено е предложение до Басейнова дирекция „Дунавски район“ за включване на проект FAST Danube в Плана за управление на речните басейни за периода 2022-2027 г.

В началото на годината приключи дейността по отчитане на последното тримесечие за 2021 г. и годишния отчет за дейността. Изготвен бе Докладът за състоянието на действието за 2021 г. (ASR) приет на Комитета по наблюдението на 28 март в Гюргево.

Проведени са множество срещи с партньорите по проекта и институции (АФДЖ, МОСВ, МТС, консултанти) за дискусии по проблемите, свързани с разработването на специфичните консервационни цели за подготвяния доклад по ОВОС.

Обсъдени бяха проблемите свързани със свлачищата, с представители на БАН – Институт по геология във връзка с дейностите по проекта, които може да създадат проблеми и да окажат въздействие върху следващия етап на проекта.

През отчетния период са проведени работни онлайн срещи (на 30.05.2023, 30.06.2023 г., 15.09.2023, 13.07.2023 г., 15.09.2023, 26.10.2023 г., 26.10.2023 г.), на които са обсъждани стъпки по процедурата по ОВОС на двете държави и приложенията, които трябва да бъдат внесени в МОСВ, съгласно законовите изисквания на Република България. Уточнявани са коментарите по Доклада за оценка на водното тяло (част от ДОВОС) и необходимата информация за допълване с участието на Басейновите дирекции на двете страни и консултанта. Допълнително е предоставена от МРРБ и информация за свлачищата по протежението на реката. Проведени са дейности във връзка с провеждане на обществени обсъждания и провеждане на процедура по Наредба за условията и реда за извършване на ОВОС, като на 21.12.2023 г. цялата информация е изпратена до засегнатите общини и кметства по р. Дунав, за да се осигури обществен достъп до доклада за оценка на въздействието върху околната среда. След приключване на проекта **FAST Danube ИАПД-България и АФДЖ-Румъния** ще кандидатстват съвместно за финансиране на инженерните мерки, които ще гарантират устойчивост на корабоплавателния път. Ще се извърши изграждане на структури в руслото на реката и укрепване бреговете в избраните критични участъци. Изпълнението на инженерните мерки ще бъде включено в „голям“ съвместен проект за подобряване на

корабоплаването в общия българо-румънски участък на р. Дунав, който се очаква да бъде подаден за одобрение и финансиране от МСЕ след 2023 г.

1.3. Подготовка за програмен период 2021-2027 г.

➤ **FAIRway Danube 2**

Проектът FAIRway Danube II (номер на проекта: 101122576, акроним: 22-EU-TG-FAIRway Danube II), съфинансиран от Механизма за свързване на Европа е следващата стъпка в изпълнението на „Генералния план за рехабилитация и поддържане на фарватера на река Дунав и неговите плавателни притоци“ и има за основна цел постигане на добър навигационен (корабоплавателен) статус по река Дунав, по смисъла на чл.16, т. а) и чл. 38, т. 3 от Регламент (ЕС) № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 година относно насоките на Съюза за развитието на трансевропейската транспортна мрежа и за отмяна на Решение № 661/2010/ЕС. Проектът е съвместна инициатива на Дунавските речни администрации на Австрия, Словакия, Унгария, Хърватия, България и Румъния, и ще се реализира в периода 2023-2027 г., с общ бюджет от над 36 млн. евро. Бюджетът на ИАПД е 2 528 706 евро.

Планирано е провеждане на обществени поръчки с цел подобряване на навигационния статус по р. Дунав.

Предвиждат се рехабилитация на хидрометрични и метео-станции, подмяна на многолъчевия ехолот на хидрографски катер, подобряване на прогнозите за водните нива, надграждане на софтуерни платформи WAMS (Waterway management system – Система за управление на корабоплавателния път) и WAMOS (Waterway monitoring system – Система за наблюдение на корабоплавателния път), пилотно тестване на адаптивни инфраструктурни елементи.

➤ **Danube Sediment Q2**

По Програма за транснационално сътрудничество „Дунавски регион“ 2021-2027 е одобрен и в изпълнение проект, продължение на проект Danube Sediment по програма „Дунав“ 2014-2020, със срок на изпълнение януари 2024 - юни 2026 г. и бюджет 49 000.18 евро. DanubeSediment_Q2 (номер на проекта: DRP0200029) има за цел да подобри изменението на баланса на седимента и управлението на количеството и качеството на седимента за постигане на екологичните цели.

Основната цел е да се подобри управлението на количеството и качеството на седиментите в басейна на река Дунав, за да се подпомогнат екологичните условия чрез разработване на пилотни мерки и интегриран план за управление на седиментите. Това пряко ще допринесе за визията на ICPDR „Промяна на седиментния баланс“ за балансиран седиментен режим и ненарушена непрекъснатост на седимента и подкрепя последиците от изменението на климата.

➤ **Danube Water Balance**

Вторият одобрен проект по Програма за транснационално сътрудничество „Дунавски регион“ 2021-2027, който е в процес на изпълнение от януари 2024 до юни 2026 г. и с бюджет 42 900 евро е проект „Danube Water Balance - Разработване на хармонизирана система за моделиране на водния баланс на река Дунав“. Целта на проекта е да се подобри ефективността на съвместното управление на речния басейн за да се справи с проблемите с водните количества в трансграничен контекст.

Предвиждат се дейности по мониторинг, анализ, моделиране на водното тяло, вкл. подземни води с цел по-добро им управление при използване за различни нужди – селско стопанство, корабоплаване, производство на енергия и др. Партньори са 20 организации – предимно научно-изследователски. Участието на АППД е свързано предимно с набиране, систематизиране и анализ на данни от измервания.

➤ **SUNDANSE**

Проект „SUNDANSE - Иновативна рамка за управление на седиментите за устойчива дунавско-черноморска система“ (номер на проекта: 101156533) се изпълнява по Програма „Хоризонт Европа“. Проектът е с продължителност 48 месеца, с начална дата 01 юни 2024 г. и бюджет 77 625 евро.

Проект SUNDANSE предвижда изготвяне на карти за наблюдение на критични точки с прекомерна седиментация и/ или прекомерна ерозия и проследяване движението на седиментите; изготвяне на предварителен числен модел за прогнозиране на процеса на транспортиране на седименти в басейна на река Дунав; разработване на иновативна рамка за управление на седиментите за подобро и устойчиво управление на седименти в басейна на река Дунав.

➤ **DISMAR**

Проектът “DISMAR - Дунавска интегрирана система за маркиране“ по Програма Интеррег VI-A Румъния - България 2021-2027, по който се работи и е с продължителност 36 месеца и бюджет 8 млн. евро за двамата партньори, е проект DISMAR. DISMAR е стратегически за програмата проект. Партньори са AFDJ-Galati и ИАППД.

Цел на проекта е изграждане на съвместна платформа за хармонизирано обозначаване на корабоплавателния път в общия българо-румънски участък от реката. Предвижда се доставка на ново поколение плаващи и брегови навигационни знаци, оборудвани със съвременни комуникационни средства, създаване на софтуер за тяхното наблюдение и контрол, доставка на баржа за обслужване на брегови знаци.

➤ **„Енергийно обновяване на административна сграда на ИАППД“**

Проектът е по Национален план за възстановяване и устойчивост също е в процес на изпълнение като продължителността е 30 месеца, с бюджет 412 058,28 лв. Проектното предложение цели да се подобрят енергийните характеристики на административната сграда на ИА "Проучване и поддържане на река Дунав", като част от нежилищния сграден фонд, чрез разработени мерки за повишаване на енергийната ефективност. Мерките за повишаване на енергийната ефективност се основават на извършено обследване за енергийна ефективност и пълен анализ на мерки за оптимизиране на разходите на енергия при паралелното им минимизиране и привеждане на сградата към нормативните изисквания.

Предвиденият пакет от енергоспестяващи мерки и оползотворяване на енергия от възобновяеми източници включва:

- Полагане на топлоизолация по външни стени, вкл. надзид;
- Смяна на дограма;
- Мерки по отопление;
- Мерки по осветление;
- Изграждане на фотоволтаична централа.

Изграждането на фотоволтаичната централа не е мярка за спестяване на потребна енергия, но води до икономия на първична енергия и емисии CO₂. Генерираната енергия от

фотоволтаичната централа ще се използва единствено за покриване на собственото потребление в сградата.

В резултат от изпълнението на пакета от мерки сградата ще бъде с близко до нулата потребление на енергия.

Проектното предложение е подадено на 28.04.2023 г., като преминава успешно през две фази на оценка, и на 12.12.2023 е получен отговор от МРРБ за одобрение на проектно предложение в размер на 412 058.28 лева и собствено съфинансиране в размер на 28 398.48 лева. На 18.12.2023 г. с писмо ИАППД е потвърдила съгласие предложението да бъде изпълнено по съответния ред. В оценителната фаза е изготвен само един отговор по въпроси и забележки от оценителната комисия и публикуване на информацията/документите в ИСУН.

1.4. Програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027

Прегледани и проучени са регламентите и други документи (насоки, указания за подготовка и оценка на проектите) за програмен период 2021-2027, инвестиционната програма за изпълнение на отключващите условия за усвояване на средствата по Европейските фондове за 2021-2027, както и Многогодишна работна програма по Механизма за свързване на Европа за периода 2021-2023 г. Прегледано е становището по Екологична оценка на Оперативна програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027 във връзка със заложените мерки и условия за предотвратяване и отстраняване на неблагоприятните последици от прилагането на програмата.

През отчетната година се подготвяха документи и материали за кандидатстване по проектно предложение, както следва:

- **Реконструкция вертикална кейова стена между км. 491.080 и км 491.170 на р. Дунав** – индикативен общ бюджет 9 000 000.00 лв.
- **Доставка на плавателни съдове за драгажна и спомагателна дейности** – индикативен бюджет 18 020 300.00 лв.

2. Международни участия:

През отчетния период служители и експерти от Агенцията активно участваха чрез дистанционни уеб срещи в работата на международни организации, както и в работни и координационни срещи във връзка с изпълнението на проекти, финансирани от европейски фондове, по които ИАППД е бенефициент:

➤ Дунавска комисия

Служители на Агенцията са участвали в шест заседания, в това число по хидротехническите въпроси през февруари, по техническите въпроси през октомври, в юридическите и финансовите въпроси през май и ноември 2023 г., както и в 99-тата през юни и 100-ната сесии на ДК през декември. Обсъдени на срещите и подготвени са редица документи, които да бъдат разгледани и на 101-та сесия на ДК през 2024, в това число и плана за работа на ДК от 01.01.2024 до 31.12.2024 г.

Предоставяни са конкретни данни за Хидрологическия справочник на ДК 1921-2020, подготвена е презентация на български и английски език с основна информация за поддържане на българския участък от р. Дунав, вкл. драгиране, бюджет и планиране на разходи за 2023 за заседанието по хидротехническите въпроси.

➤ Дейности по Дунавската стратегия

Взето е участие в „4th EU Macro-regional strategies week – 24-28 April”, където са били обсъждани макрорегионалните стратегии на ЕС.

ИАППД взе участие също в среща на ръководната група на приоритетна област 1А – Мобилност по вътрешните водни пътища на Стратегията на ЕС за Дунавския регион, която се проведе на 9-ти октомври 2023 г. в гр. Букурещ, Румъния

➤ **Други международни дейности**

Организиране и провеждане в гр. Русе на 68-та сесия (18-19 октомври) на смесената българо-румънска комисия за поддържане и подобряване на фарватера на р. Дунав, като е изготвен и протокол от срещата.

Участие в подготовка на проект Danube Sediment II по програма Дунавски регион 2021 - 2027, като са предоставяни данни чрез попълване на формуляр за бъдещи пилотни дейности в района на о-в Белене. Осъществена е комуникация с проектните партньори във връзка с подготовка на проектното предложение, в това число изясняване на дейностите и изчисляването на бюджета на отделните партньори. Проектното предложение е подадено по първа покана по приоритетна област 2.

Участие в подготовка на проект Danube Water Balance по програма Дунавски регион 2021 – 2027, като е осъществена комуникация с проектните партньори във връзка с подготовката и подаването на проектното предложение.

V. ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДНА И АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВНА ДЕЙНОСТ

1. Финансово-икономически резултати

Бюджетът на ИАППД съгласно Закона за бюджета за 2023 година е в размер на 4 156 900.00 лв. След извършени актуализации на бюджета, уточненият план възлиза на 4 871 010.00 лв. Изпълнението към 31.12.2023 г. е 4 867 558.00 лв.

През отчетен период 01.01.2023 – 31.12.2023 г. ИА ППД е събрала приходи в размер на 191 660.00 лв. както следва:

➤ Приходи и доходи от собственост -	24 517.00 лв.;
➤ Държавни такси -	1 000.00 лв.;
➤ Други неданъчни приходи -	10 643.00 лв.;
➤ Постъпления от продажба на нефинансови активи	155 500.00 лв.

Приходите, които ИАППД реализира, имат инцидентен характер поради естеството на дейност на Агенцията, което влияе и върху месечния им размер.

Направените разходи през 2023г. са във връзка с изпълнение на основните дейности на Агенцията и са извършени при спазване приоритетите, месечните лимити и политиката на ограничаване на бюджетните разходи.

Бюджетните разходи за периода 01.01.2023 – 31.12.2023 г. са разпределени както следва:

➤ Разходи за персонал -	2 563 311.00 лв.;
➤ Разходи за текуща издръжка -	1 996 550.00 лв.;
➤ Капиталови разходи -	307 697.00 лв.

2. Човешки ресурси

Общата численост на персонала през 2023 г. е 120 щатни бройки, като към 31.12.2023г. реално заетите са 99 бр. разпределени както следва:

- Ръководство – 2 бр., в т.ч. изпълнителен директор, главен секретар;
- Обща администрация – 12 бр., в т.ч. дирекция АПФСО – 11 бр.;
- Специализирана администрация – 86 бр., в т.ч.:
- Дирекция „Поддръжане на корабоплавателния път“ – 54 бр.;
- Дирекция „Хидрология и хидрометеорология“ – 24 бр.;
- Дирекция „Европейски програми, проекти и връзки с обществеността“ – 8 бр.

3. Предоставен достъп до обществена информация

През 2023 година в ИАППД са постъпили 4 заявления за достъп до обществена информация, на които е отговорено в нормативно установения срок. На интернет страницата на ИАППД е публикувана информацията относно достъпа до обществена информация, както следва:

- Инструкция за реда за предоставяне на достъп до обществена информация;
- Списък на категориите информация, подлежаща за публикуване;
- Образец заявление за достъп до информация;
- Регистър на заявленията за достъп до обществена информация;
- Нормативи за разход при предоставяне на обществена информация;
- Годишни отчети.

4. Обществени поръчки

През отчетния период са обявени и проведени 5 обществени поръчки, информацията за които е публикувана в профила на купувача на адрес <https://app.eop.bg/buyer/2478>.

5. Предоставени услуги и хидрометеорологична информация на външни клиенти:

- 5.1. Предоставена метеорологична и хидрологична информация – 16 бр.;
- 5.2. Издадени скици/схеми – 6 бр.
- 5.3. Съдопомощни услуги със СПК „Титан“ – 9 бр.

6. Управление на качеството

През м. септември беше извършен ресертификационен одит на системата за управление на качеството с обхват: „Административни услуги на изпълнителната власт и технически дейности по проучването, поддръжането и развитието на условията за корабоплаване в българския участък на река Дунав“ в съответствие с международните ангажименти на република България по стандарт ISO 9001:2015 и беше подновен сертификатът за качество до 30.09.2025 год.

VI. ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯТА ЗА НАЛИЧНОСТТА И КАЧЕСТВОТО НА ДАННИТЕ

По-голяма част от предоставяните от ИАППД административни услуги, навигационна и хидроложка информация, статистически данни, навигационни карти и др. се извършва ежедневно в реално време, напълно безплатно за гражданите и бизнеса, както следва:

- ИАППД ежедневно издава и разпространява „Бюлетин за хидрометеорологичната и навигационна обстановка по р. Дунав“ до заинтересованите страни (корабоплаватели, корабособственици и др.). Същият се публикува на интернет страницата на Агенцията;

- На сайта на ИАППД www.appd-bg.org ежедневно се публикува актуална навигационна и хидроложка информация за българския и чуждестранния участък на р. Дунав, в т. ч. за водни стоежи, критични участъци, известия до корабоплавателите, препоръчителен фарватер, естествени укрития, опасност от заливане, ледови явления, щормови известия и др. Също там напълно безплатно се предоставят електронни навигационни карти за българския участък на река Дунав, както и линкове за достъп до електронните навигационни карти за целия корабоплавателен участък на реката;
- На интернет страницата на Агенцията се поддържа публичен регистър за издадените разрешителни за ползване на воден обект за изземване на наносни отложения от р. Дунав;
- Агенцията поддържа база данни от всички хидрологични и метеорологични параметри на р. Дунав, като информацията се предоставя на всички корабоплаватели и други заинтересовани лица чрез сайта на Агенцията, използва се от специализирани РИС и FIS портали, както и от БУЛРИС, които ги разпространяват. Хидрологичните и геодезични данни се използват при съгласуване на всички проекти за строителни дейности по река Дунав или в близост до реката.

Тази публичност на дейността на Агенцията допринася за значително и трайно ограничаване на корупционните практики и през 2023 година няма констатирани такива.

28.2.2024 г.

X Zanev

инж. Ивелин Занев
изпълнителен директор на ИАППД
Signed by: IVELIN VENTSISLAVOV ZANEV